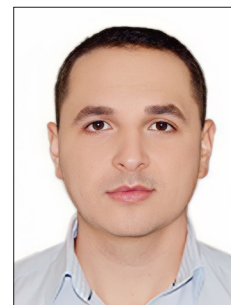

CZU 342.9

DOI 10.5281/zenodo.8170877

Evghenia GUGULAN,
drd.
PhD student

Alexandru SAVVA,
drd.
PhD student

CARACTERELE JURIDICE ALE ACTELOR PROCEDURAL-CONSENSUALE ÎN CADRUL PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

Distincția clasică a dreptului, în dreptul privat și dreptul public, a făcut pe durata timpului ca anumite instituții ale dreptului să fie mai detaliat reglementate de unele ramuri ale dreptului și mai puțin reglementate de alte ramuri ale dreptului. În acest sens, doctrina dreptului public își axează „atenția” pe anumite instituții, considerate specifice dreptului public, iar unele din instituții care deși aparțin dreptului public, totuși sub pretextul faptului că nu au un impact esențial în conturarea naturii și esenței raporturilor juridice de drept public sunt lăsate fără atenție.

Astfel, cu referire la actele juridice bilaterale și în mod special la actele bilaterale consensuale, persistă opinia că acestea reprezintă doar obiectul de interes al dreptului privat. În același timp, dreptul procesual-contravențional, dar și cel material, ca și dreptul procesual-penal sunt „îmbibate” cu reglementări care privesc actul juridic bilateral consensual.

În acest context autorii vin cu inițiativa de a realiza un studiu succint privind natura juridică a actului procedural-consensual aplicabil în cadrul procedurilor contravenționale, enunțând și caracterele specifice ale acestora.

Cuvinte-cheie: act procedural-consensual, procedura contravențională, contravenient, act juridic.

LEGAL CHARACTERS CONCERNING PROCEDURAL – CONSENSUAL ACTS IN THE CONTRAVENTION PROCESS

The classical distinction of law into private and public law has meant that over time certain institutions of law have been regulated in more detail by some branches of law and less by other branches of law. In this sense, the public law doctrine focuses its ‘attention’ on certain institutions, considered to be specific to public law, and some of the institutions which, although belonging to public law, are nevertheless left without attention on the pretext that they do not have an essential impact in shaping the nature and essence of public law legal relationships.

Thus, with reference to bilateral legal acts and in particular to consensual bilateral acts, the view persists that they are only the subject of private law. At the same time, procedural-contentious law, as well as substantive and procedural-criminal law, is ‘soaked’ with rules concerning bilateral consensual legal acts.

Within this context, the authors have taken the initiative to elaborate a summarised study

on the legal nature of the procedural-consensual act applicable in the context of contravention proceedings, also setting out their specific characteristics.

Keywords: procedural-consensual act, contravention procedure, offender, legal act.

Introducere. Necesitatea identificării unor caracteristici ale actelor consensuale în procesul contravențional rezidă din faptul că acestea urmează să fie distinse de alte categorii de acte, similare ca manifestare, însă diferite ca regim juridic aplicabil. În fine, este necesar să identificăm care anume normă juridică este necesar să aplicăm asupra unui act consensual anumit – norma procesual-contravențională sau cea civilă.

Metode de cercetare. La elaborarea acestui studiu au fost folosite publicații științifice din domeniul dreptului contravențional și dreptului administrativ și actele normative în vigoare, respectiv au fost utilizate următoarele metode de cercetare: metoda descriptivă, metoda de analiză comparativă, metoda analizei logice prin aplicarea procedurilor de deducție și de sinteză, metoda analizei funcționale.

Scopul prezentului articol științific este orientat spre evidențierea problematicii privind natura juridică a actelor procedural-consensuale aplicabile în cadrul procedurii contravenționale.

Conținut de bază. Reflectarea asupra conținutului actelor procedurale consensuale în procesul contravențional ne oferă posibilitatea de a identifica următoarele caracteristici ale acestora:

În urma unei analize a surselor doctrinare și a legislației în vigoare, putem releva următoarea clasificare a actului procedural:

Este un act de procedură contravențională. Determinarea esenței actului procedural consensual și limitelor acestuia în raport cu alte categorii de acte procedurale de totdeauna a constituit o problemă a doctrinei juridice.

Tradițional s-a obișnuit ca anumite categorii de instituții să fie percepute ca aparținente doar unei anumite ramuri de drept, sau unei anumite grupe de ramuri de drept. Este frecvent cunoscut faptul când anumite insti-

tuții de drept, cum ar fi cea a contractului, nu era percepută ca aparținând dreptului penal, dreptului procesual penal, dreptului administrativ etc.

Însă odată cu evoluția timpului, dar și a doctrinei juridice, s-a identificat necesitatea de a dezvolta un atare cadru de reglementare, care să ofere o maximă eficacitate, inclusiv și prin utilizarea oricăror instituții de drept, indiferent căror ramuri de drept în mod tradițional aparțin acestea.

În același sens, considerăm că și actul consensual și-a făcut apariția în raporturile de drept contravențional, iar din inerție, mediul științific evită să abordeze un astfel de subiect într-un mod mai accentuat, deși legiuitorul își permite să dezvolte cu multă insistență acest procedeu.

Este important, în așa fel să înțelegem că o abordare complexă științifică a instituțiilor de drept și a fenomenelor juridice existente în dreptul public, percepute inițial drept aparținente dreptului privat, dar care sunt utilizate în procesul de desfășurare a raporturilor de drept public, ne va permite nu doar să înțelegem clar natura acestor instrumente, dar și să propulsăm dezvoltarea mecanismului de aplicare a lor, astfel cum acestea să devină pe deplin eficiente.

Astfel de abordare este una importantă, deoarece în doctrină nu o singură dată s-a demonstrat că lipsa unei astfel de abordări poate duce la incorecția și imperfecta percepere a fenomenelor juridice, iar ca efecte negative, aplicarea eronată, posibil subiectivă, neuniformă.

În doctrina națională s-au cunoscut etape în care nu era acceptată instituția contractului administrativ, deși existența acestuia cunoștea perioade ce depășeau sute de ani. Și azi mai întâlnim opinii potrivit cărora nu se recunoaște expansiunea contractului în raporturile de drept public, susținând că dezvoltarea teoriei contractului administrativ nu are repere sigure

conceptuale și legislative și contravine dogmei și ideologiei legislației civile [7, p. 84-85].

Totuși situația reală ne vorbește despre existența unei asemenea instituții ca **contractul**, și în raporturile de drept public. Și este vorba nu doar despre contractul administrativ.

Teoria actului procedural administrativ își are originea în doctrina administrativă franceză, a fost preluată și dezvoltată cu succes în dreptul administrativ român din perioada interbelică, iar astăzi este dezvoltată și de autorii administratiști din Republica Moldova [9, p.58].

Mai mult ca atât că și legiuitorul mult mai înainte de recunoașterea doctrinară de către specialiștii în domeniu, deja a pus temelia unor asemenea categorii de reglementări, inclusiv prin intermediul reglementării unui contract administrativ, cum ar fi contractul de concesiune [2, p. 5-7].

Chiar și în doctrina rusă a dreptului administrativ, autorii ruși [1, p.91] se impun tot mai insistent cu opinia potrivit căreia se cere a recunoaște existența unei forme specifice de actului administrativ și anume contractul administrativ de serviciu.

La fel stau lucrurile și cu actul procedural consensual în procesul contravențional, unde se constată o intervenție a unei instituții, percepută tradițional ca fiind a dreptului civil, dar care are caractere exclusiv de drept public, și anume actul consensual procedural contravențional.

Pentru a aprecia că suntem în fața unui act procedural contravențional consensual, este necesar să identificăm nu doar calitatea de parte la proces, dar și scopul urmărit de părți la încheierea actului procedural consensual. El reflectă realizarea unui obiectiv de interes public, legat de efectele procedurii contravenționale.

Este un act de drept public, deoarece se încheie fie între particulari și o autoritate publică, precum și între particulari, dar care are ca obiect o prestație de interes public. Actul procedural contravențional consensual are ca obiect un interes legat de procesul contravențional, care formează cercul raporturilor de drept public.

Este un act cu caracter sinalagmatic deoarece părțile se obligă la prestații reciproce, având ca efect generarea obligațiilor corelative. Ca urmare a încheierii acordului ambele părți dobândește reciproc drepturi și obligații procesuale.

Este un act generator de drepturi, dar pot avea ca efect și încetarea drepturilor și obligațiilor procesuale și de drept material. Aceasta deoarece prin încheierea acestor acte procedurale părțile dobândește anumite drepturi sau obligații procesuale, pe care nu le aveau înaintea încheierii acestui act consensual. Totodată, prin încheierea actului procedural consensual se poate produce drept efect și stingerea unor obligații sau drepturi procesuale sau materiale. Pentru exemplu, împăcarea părților sau încheierea tranzacției, are ca efect stingerea drepturilor victimei de a pretinde soluționarea plângerii în ce privește fapta contravențională deoarece se va considera că acesta este soluționat prin încheierea actului de împăcare sau a tranzacției. Aceasta este deoarece în cazul în care făptuitorul nu asigură executarea obligațiilor sale potrivit tranzacției, victima nu mai poate cere reluarea examinării inclusiv judecătorească a cazului și adoptarea unei soluții de sancționare, ci poate formula doar cerințe asupra neexecutării obligației care a servit obiectul tranzacției. Altfel spus, el poate cere doar obligarea făptuitorului, care dobândește calitatea de debitor, de a executa clauzele tranzacției încheiate.

Sunt acte procedurale ce pot fi încheiate cât personal atât și prin reprezentant. La caracterizarea în cauză ne vom opri în mod separat atunci când ne vom referi la reprezentarea în vederea încheierii actelor procedurale.

Sunt acte procedurale care pot fi de executare instantanee, dar pot fi și de executare succesivă. Actele procedurale consensuale de executare instantanee sunt acele, ale cărui efect se produce imediat ulterior acordului. Întinderea executării acestui act, de regulă nu poate fi apreciată în parametrii temporali. Exemplu de act procedural consensual de executare instantanee (imediată) poate fi acceptul (consimțământul) de a fi efectuată percheziția. Actele procedurale consensuale de executare succesivă

vă o formează majoritatea lor, ele fiind acelea, executarea căror presupune acțiuni succesive. Spre exemplu, împăcarea, presupune ca efect încetarea procesului contravențional, dar și prestații care urmează a le oferi făptuitorul/contravenientul victimei, inclusiv și cu titlu de despăgubire. Pentru actele procedurale consensuale succesive este caracteristic faptul că acestea presupun mai multe operațiuni, care în ansamblu constituie o singură prestație.

Dacă la actul procedural consensual de executare instantanee părțile nu vor conveni asupra cărorva termene de executare a prestației, deoarece de cele mai multe ori aceste acte procedurale se execută la momentul încheierii lor, în ce privește actul procedural de executare succesivă este obligatoriu ca părțile să convină asupra termenului de executare a prestației, deoarece aceasta va emana o calitate a lui, dar și o încredere a agentului constatator în faptul că acest act nu este unul fictiv.

Sunt acte procedurale irevocabile. Deși Codul contravențional nu consacră principiul irevocabilității actului procedural în sine, decât în câteva cazuri [5, Art. 451⁵], totuși prin prisma spiritului legii procesuale, care nu admite corectări, refuzuri în exercitarea actelor procedurale, precum și având în vedere principiul irevocabilității actelor consensuale, venim la concluzia că părțile la procesul contravențional, odată ce au încheiat actul consensual, nu mai sunt în drept să îl revoce.

Astfel, odată împăcați, părțile nu se vor mai „despăca”. Ei se pot certa din nou, dar aceasta va reprezenta obiectul unui alt litigiu/conflict. Pentru acest litigiu/conflict, împăcarea este odată și pentru totdeauna.

Sunt acte procedurale pure și simple care nu pot fi afectate de modalități [4, p. 132]. Actele procedurale consensuale în procesul contravențional nu pot fi puse nici sub o condiție, astfel cum ele produc efectul său imediat, fără careva precondiții, în special din partea agenților Statului.

Sunt acte cu caracter imperativ. Caracterul imperativ denotă din faptul că procesul contravențional impune atât autorității, cât și participanților la proces anumit comportament [16, p. 53], aplicându-se regula potrivit căreia

se admit doar acele categorii de acte care sunt prevăzute de legea procesual contravențională. Chiar și în cazul în care actul procedural vine ca urmare a unui acord de voință a participanților la proces, acesta devine unul obligatoriu pentru autoritatea ce examinează cazul contravențional.

Sunt rezultatul acordului exprimat de către ambii sau toate părțile la actul procedural.

Deși, în majoritatea lor, actele de procedură contravențională emană de la autoritatea care constată și examinează cazul, totuși, în ce privește actele procesuale consensuale implică obligativitatea prezenței acordului de voință a tuturor părților la acest act, iar uneori chiar și a tuturor participanților la procesul contravențional, fie că aceștia reprezintă autoritatea împuternicită a statului, fie că sunt părțile procesului – făptuitorul sau victima.

Urmare a încheierii actului procedural în cauză are ca efect dobândirea obligațiilor pentru ambele sau toate părțile la actul procedural. Această caracteristică implică un element esențial al actului consensual, unde urmare a încheierii acestui act procedural, efectul său rezultă, cel puțin, în faptul că executarea celor ce este prevăzut în acest act, este sarcina tuturor părților.

Aceste acte sunt, de regulă, cu caracter facultativ, dar încheierea lor produce efecte cu caracter obligatorii pentru participanții la proces. Astfel, majoritatea din actele consensuale în procesul contravențional nu au un caracter obligatoriu. De pildă, actul de recunoaștere a vinovăției în cazul comiterii contravenției prevăzute de articolul 242 al Codului contravențional, care potrivit prevederilor punctului 13 al Regulamentului circulației rutiere, permite părților de a se prezenta în fața organului de poliție, fără ca agentul constatator să iasă la fața locului pentru a efectua cercetarea la fața locului, presupune că vinovatul în comiterea contravenției, nu este obligat să recunoască vinovăția sa, ci este în drept să o facă, și doar atunci făptuitorul este în drept să beneficieze de efectele prevăzute la punctul 13 al Regulamentului circulației rutiere [11]. Aceasta, deoarece potrivit normei în cauză, conducătorii de vehicule implicați într-un acci-

dent în traficul rutier soldat numai cu pagube materiale, imediat la telefon trebuie să anunțe poliția despre producerea accidentului și, în cazul în care au ajuns la o înțelegere reciprocă în aprecierea circumstanțelor acestui accident și dacă starea tehnică a vehiculelor permite garantarea securității traficului, sunt obligați să se deplaseze, în timp de cel mult 2 ore, la cel mai apropiat post de poliție pentru întocmirea actelor necesare, având completat formularul de constatare a accidentului aferent poliței de asigurare obligatorie de răspundere civilă a deținătorilor mijloacelor de transport auto sau, după caz, schița accidentului făcută în prealabil, care trebuie să fie semnate de cei implicați în accident. Ca urmare a realizării unui asemenea acord, exercitând acest drept, făptuitorul, dar și victima nu pot fi trași la răspundere în baza prevederilor articolului 243 al Codului contravențional, pentru părăsirea locului producerii accidentului rutier. *Actul procedural consensual este unul în care părțile, în procesul de încheiere sunt situate pe picior de egalitate.* Deși în cadrul procesului contravențional actul consensual produce efecte doar în materia drepturilor și obligațiilor procesuale, oricum, procesul de încheiere (negociere) a actului procedural consensual urmează a fi supus regulilor valabile pentru încheierea actelor juridice prevăzute de Codul civil. Aceasta deoarece, în lipsa unor norme exprese, prevăzute în Codul contravențional, cu referire la actul procedural consensual, se vor aplica normele din actele legislative în care sunt prevăzute condițiile actului juridic consensual – analogia dreptului.

Deci, caracteristic pentru actul procedural consensual este faptul că părțile stau pe picior de egalitate din punct de vedere juridic, astfel cum încheierea actului consensual are loc ca urmare doar a acordului comun a părților. Stabilirea condițiilor de executare a actului consensual este rodul voinței comune a părților la actul juridic consensual, și de cele mai dese ori, însăși executarea actului procedural consensual este pus în executare, la fel urmare a actelor comune ale părților la acest act. Și aceasta este chiar și dacă autoritatea publică care examinează cauza, este parte la acest act procedural.

În lipsa unor norme juridice exprese, regulile de încheiere a actelor procedurale consensuale urmează a fi apreciate prin prisma condițiilor de încheiere a actului juridic de drept privat.

Codul contravențional, dar și Codul de procedură penală nu reglementează în mod expres condițiile de încheiere a actelor procedurale consensuale. În același timp, și prin prevederile articolului 5 al Codului contravențional, se stabilește că aplicarea prin analogie a legii contravenționale sunt interzise [5, art.5]. Prin urmare, pornind de la prevederile articolului 5 al Codului contravențional, trebuie de înțeles că aplicarea regulilor referitoare la valabilitatea și condițiile de încheiere a actului procedural contravențional consensual, este de fapt imposibilă, deoarece Codul contravențional nu admite aplicarea prin analogie a legii contravenționale. În același timp, în lipsa unor norme exprese în Codul contravențional, aplicarea prevederilor Codului contravențional în ce privește condițiile actului consensual, precum și în general a actului procedural, se face necesar anume prin aplicarea analogiei legii, prevăzute în textul Codului civil.

Aceste acte au caracter irevocabil. Deși în mod expres, Codul contravențional nu prevede caracterul irevocabil al actelor consensuale în procesul contravențional, totuși aceasta trebuie să o conchidem din caracterul imperativ al actelor procedurale care se încheie în cadrul procesului contravențional. Necesitatea consacării caracterului irevocabil al actului procedural contravențional mai rezultă și din caracterul ireversibil al actelor procedurale. Odată îndeplinite, de ele nu se poate de refuzat.

Altfel, nu se va asigura garantarea continuității procesului contravențional. Drept exemplu, în cazul prevăzut de articolul 451⁵ al Codului contravențional (Acordul de colaborare), potrivit căruia, în cazul încheierii acordului de colaborare, agentul constatator, după caz, procurorul încetează acumularea probelor, iar contravenientul nu mai este în drept să-și retragă acordul [5, Articolul 451⁵].

Totodată, lipsa dreptului de a revoca actul procedural consensual în procesul contravențional nu trebuie de confundat cu dreptul de a contesta acest act, inclusiv și de

părțile care au încheiat actul. Fiecare din părți pot invoca nevalabilitatea oricărui act procedural, inclusiv și a celor consensuale. Legea contravențională nu limitează acest drept în dependență de natura actelor procesuale.

În caz de necesitate acest act poate fi realizat cu ajutorul organelor de stat [17, p. 130-131] după regulile de drept public. Este necesar de apreciat faptul că actul procedural consensual, chiar dacă este rezultatul acordului de voință a părților, de fapt, reprezintă în esență un raport juridic de drept public, dat fiind că acesta reflectă un fascicul de drepturi și obligații procesuale pe care și le asumă participanții la proces ce încheie acest act procedural. Urmare, însă, a încheierii actului consensual în procesul contravențional, eventuala neexecutare a acestuia de către careva dintre participanți, nu este lăsată la voia părților și nu se aplică regulile de procedură civilă, ci este asigurată executarea lui prin măsurile coercitive și de executare silită ale statului.

Actul consensual în procedura contravențională are un caracter suprastructural [12, p. 274] și complex. Este necesar de menționat că una din particularitățile care identifică actul procedural consensual este că, pe de o parte procesului contravențional îi sunt caracteristice regulile aplicabile pentru raporturile de drept public, iar pe de altă parte, actului consensual îi sunt caracteristice unele atribute ale raporturilor de drept privat. Legiuitorul a introdus în procedura contravențională mecanisme, care de regulă sunt caracteristice raporturilor de drept privat, având în vedere că ele își produc cel mai bun efect în anumite situații și condiții. Mai mult ca atât, ar fi greșit să insistăm la o strictă și "oarbă" limitare a aplicării mecanismelor și pârgurilor de ordin juridic doar în dependență de faptul dacă sunt acestea de drept public sau de drept privat. O asemenea abordare deja nu mai este actuală.

Actul consensual în procedura contravențională pot fi încheiate strict personal, dar pot fi încheiate și prin reprezentant. Deși normele de drept contravențional nu prevăd în mod expres acest fapt, totuși identificăm categorii de situații în care încheierea actului procedural consensual poate fi rodul acordului reali-

zat prin reprezentant, dar pot fi situații în care reprezentarea este inadmisibilă. Doctrina ne spune că actele juridice ce pot fi încheiate strict personal sunt acele ce nu pot fi încheiate, decât numai strict de către titularul dreptului sau de către persoana ce urmează a dobândi dreptul sau eventual obligația. De cealaltă parte sunt actele consensuale pentru care legea permite încheierea prin reprezentant.

Dacă în dreptul civil actele ce pot fi încheiate prin reprezentant formează majoritatea absolută a categoriilor de acte, în opinia noastră, în cadrul procedurii contravenționale regula este că actul se încheie personal, iar posibilitatea de a fi încheiat prin reprezentant este excepția. Astfel, dacă actul de împăcare potrivit prevederilor articolului 29 al Codului contravențional poate fi încheiat și prin reprezentant, în cazul minorului, atunci acordul și recunoașterea vinovăției în cazul comiterii contravenției prevăzute de articolul 242 al Codului contravențional, care potrivit prevederilor punctului 13 al Regulamentului circulației rutiere permite părăsirea locului accidentului fără a fi prezentă poliția, poate fi încheiat doar personal de către făptuitor. La fel este situația și în cazul prevăzut de articolul 451⁵ al Codului contravențional (Acordul de colaborare), potrivit cărui acordul de colaborare este o tranzacție încheiată între agentul constator, după caz, procuror și contravenient, care își recunoaște vina, integral, în schimbul unei pedepse reduse. Este de neînchipuit ca în procesul contravențional, un careva reprezentant al contravenientului, chiar și avocatul, care îi apără interesele să declare despre recunoașterea vinovăției făptuitorului în absența acestuia. Este evident că un asemenea act poate fi încheiat doar personal.

Actul consensual în procedura contravențională poate fi cât negociat, atât și de adeziune. Actele consensuale în procedura contravențională negociate sunt acelea, la încheierea cărora părțile negociază sau pot negocia orice condiție sau efect al actului. Spre exemplu, conform prevederilor articolului 29 al Codului contravențional, procesul contravențional pornit încetează în cazul împăcării victimei cu făptuitorul în contravențiile prevă-

zute la articolele 69, 78, articolul 96 alineat (1) litera a) și alineatul (3), articolul 97, articolul 97¹ alineat (1), articolele 97²-105, articolul 242 alineat (1) Cod contravențional. În conținutul articolului sunt indicate limitele încheierii împăcării – act personal, și doar cu referire la anumite contravenții, însă legiuitorul nu limitează dreptul părților de a se împăca. În așa fel, părțile realizând actul de împăcare pot să convină asupra anumitor reparațiuni de ordin material și moral, dar pot și să nu o facă. Mai mult ca atât, legiuitorul nu prevede nici cadrul conținutului actului de împăcare, lăsând acest fapt complet la latitudinea părților. Anume această situație reprezintă una care impune negocierea actului procedural consensual.

De adeziune sunt acele acte consensuale în procedura contravențională, la care părțile nu au opțiunea de a negocia condițiile. Această categorie o formează majoritatea actelor consensuale în procedura contravențională. Aceasta este deoarece pentru majoritatea actelor consensuale în procedura contravențională legiuitorul prevede lista efectelor pe care le poate produce un asemenea act. Partea - făptuitorul/contravenientul multe ori nu poate să modifice condițiile sau efectele actului, ea având posibilitatea numai de a accepta sau a renunța la încheierea actului respectiv. Asemenea categorii de acte procedurale se propun, de regulă, de agentul constatator, procuror sau altă autoritate, și nici una din părți nu pot propune mai mult sau mai puțin decât prevede legea. Ca exemplu, articolul 451⁵ al Codului contravențional (Acordul de colaborare), stabilește că urmare a încheierii acordului de colaborare se va aplica o sancțiune egală cu o doime din maximul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută pentru contravenția comisă. Nici făptuitorul nu poate pretinde un quantum mai mare de reducere a amenzii, dar nici agentul constatator nu poate decide aplicarea unui quantum mai mare a

amenzii decât cel care este prevăzut de lege.

Actul consensual în procedura contravențională poate fi cu efect de încetare a procesului, acte de urgentare sau de facilitare a procesului, acte de recunoaștere a vinovăției și de altă natură.

Concluzii: Majoritatea actelor consensuale în procedura contravențională sunt cu efecte de încetare a procesului. Astfel, împăcarea victimei cu făptuitorul, constatarea amiabilă a accidentului rutier, medierea și tranzacția, acordul de colaborare și altele de acest gen, au ca scop, dar și ca efect încetarea procesului.

O asemenea încetare se produce cu sau fără aplicarea sancțiunii contravenționale. La rândul său, repararea benevolă a prejudiciului, acceptarea audierii, de a mărturisi împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, plata la fața locului a amenzii, aplicată de agentul constatator, contra unei chitanțe de încasare, consimțământul de a efectua percheziția și altele de așa fel au menirea de a accelera (facilita) procesul contravențional. Împăcarea victimei cu făptuitorul, medierea și tranzacția, acordul de colaborare, au ca scop, dar și ca efect recunoașterea vinovăției de către făptuitor. Aici trebuie de menționat faptul că deși aparent constatarea amiabilă a accidentului rutier [5, Art. 31¹] presupune posibilitatea recunoașterii vinovăției, chiar și având în vedere prevederile cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, oricum nici unul din conducătorii auto nu sunt obligați sau condiționați să-și recunoască vinovăția în comiterea contravenției prevăzute de articolul 242 al Codului contravențional.

Aceasta este deoarece în conținutul articolului 31¹ al Codului contravențional, o asemenea condiție pentru a se produce efectele exoneratorii de la răspunderea contravențională, nu se regăsește.

BIBLIOGRAFIE BIBLIOGRAPHY

1. Алехин А., Кармолицкий А., Козлов Ю., «Административное право Российской Федерации», Москва, 1997.
2. Belecchi L., Contractul de concesiune, Chișinău, 2007 (Teză de doctor).
3. Belecchi Șt., Țigănescu Ana-Maria, Evoluția

- parteneriatului public-privat, *Analele Științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, Chișinău*, 2012, pag. 9-10.
4. Beleiu Gh., *Drept civil. Introducere în dreptul civil. Subiectele dreptului civil*, București, 1998
 5. Codul contravențional al Republicii nr. 218 din 24.10.2008 Moldova // *Monitorul Oficial* 3-6/15, 16.01.2009. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136060&lang=ro#
 6. Climova A., *Raporturile juridice administrative*, Chișinău, 2001.
 7. Cimil D., Critici aduse teoriei contractului administrativ, în *Revista Națională de Drept*, nr. 10-12 din 2009, pag. 84-85.
 8. Furdui S., *Dreptul contravențional*, Chișinău, Ed. Cartier, 2005, p. 202;
 9. Goriuc S., Crasnobaev A., *Contractul administrativ asimilat actelor administrative în contenciosul administrativ*, În: *Administrația Publică*, nr. 1, 2018, pag. 58.
 10. Guțuleac V., *Tratat de drept contravențional*, Ed. Tipografia Centrală, Chișinău, 2009.
 11. Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului circulației rutiere”, *Monitorul Oficial* 92-93/409 din 15.05.2009. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=136581&lang=ro#
 12. Popa N., *Teoria generală a dreptului*, Ed. „Actami”, București, 1994.
 13. Savva A., Tihon V., *Drept procesual civil (partea generală)*, Chișinău, 2018.
 14. Stamatin Șt., „Scurte referiri privind contractele administrative”, *Analele Științifice ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI, Seria Drept Privat*, nr. 4, 2004, pag. 25-30.
 15. Trofimov Ig., *Drept civil, Contractele civile*, ed. Elena V.I., Chișinău, 2012.
 16. Trofimov Ig., Crețu A., *Drept procesual contravențional*, Chișinău, Ed. Cartea Militară, 2017.
 17. Vrabie G., *Teoria generală a dreptului*, Ed. „Ștefan Procopiu”, Iași, 1993.

Evghenia GUGULAN,

*asistent universitar, doctorandă,
Catedra „Drept privat”,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
Republica Moldova,
e-mail: gugulan.eugenia@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0002-5960-1164*

DESPRE AUTORI

Alexandru SAVVA,

*asistent universitar, doctorand
Catedra „Drept privat”,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI
Republica Moldova,
e-mail: alexandru.savva@gmail.com
ORCID: 0009-0000-1217-4735*